

Ingerlateqatigiiffiit akileraarutaannik apparatarsinnaaneq pillugu apequteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuummut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napātôk', Partii Naleraq)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Aallarniutigalugu Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napātôk', Partii Naleraq, oqallinnissamik taama pingaaruteqartigisumik saqqummiimmat Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigaara.

Nunatsinni suliffeqarfimmik ingerlatsinissap kajuminnartuunissaata aammalu suliffeqarfiit suliannik ingerlatsinissamut ineriartortitsinissamullu pitsaanerusunik atugassaqartinneqarnissaat siunnersuuteqartumi pingaartinneqarmat Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq.

Naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit atorunnaarsikkiartornerisigut aningaasaqarnikkut imminut napatilernissaq Naalakkersuisunit pingaarnertut anguniarneqarpoq. Tamanna pisortat aningaasaqarneranni attanneqarsinnaasumik aningaasasiornermut ineriartortitsinermi, kiisali namminersortut ingerlataanni annerusumik ineriartortitsinermi suliffissanillu pilersitsinermi ikorfartuutaassaaq.

Anguniakkat ilaattut ilaatinneqarpoq inuussutissarsiortunut akileraartarnermut atugassarititaasuni qulakkeerneqassasoq, nunatta periarfissaani suliffeqarfiit pioreersut pigiinnarnissaat nutaanillu kajumissuseqalersitsinissaq, tamatumunngalu ilutigitiillugu maani nunatsinni akileraartarnissaq pissasoq. Taamaalillunilu siunertarisamut naleqquttuusaaq akileraartarnermut tunngasutigut immikkut suliniuteqarnissaq, makkuninnga imaqartumik:

- Nunatsinni inuussutissarsiornikkut akileraartarnermut inatsisip nunanut allanut nalinginnaasumik unammillerfigisartakkatsinnut niueqatigisartakkatsinnullu sanilliullugu unammillersinnaassuseqalersinneqarnissaa.
- Nunatsinni inuussutissarsiornikkut ingerlatanut akileraarusersuinissamik, taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit (aammalu inummut akileraarutinit) iluanaaruteqalernissamik qulakkeerinissaq. Tamatumani nunatsinni isertitat nunatsinni akileraarutaaffiunissaannik tunngavissaq aallaavigineqassalluni.

Nunatsinni ukiuni kingullerni inuussutissarsiutinut akileraarusersuineq allannguuteqartinneqanngilaq. Nunani niueqatigisartakkatsinni ineriartornerup takutippaa ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip appartinneqarnissaa sulissutigineqartoq. Aamma Nunatsinni ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip appartinneqarnissaanik tikkuussivoq.

Suliffeqarfiit siunissami sinneqartooruteqarnissaq anguniarlugu aningaasaliisarput. Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut siunissami sinneqartooruteqarnissamut akileraarutaavoq, taamaalillunilu aningaasaliinernut aamma akileraarutaassalluni. Aningaasaliinerit

tassaasinnaallutik sanaartugassanut inunnillu piginnaangorsarnermut (ilinniartitaanikkut) aningaasaatit.

Aammattaaq suliffissani annikitsuinnarmik pilersitsiviusartut pinnagit suliffissani annertuumik pilersitsiviusartuni sulisussat agguataarneqarnerat ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit qaffasinnerusumit killilersimaarneqarsinnaavoq, suliffinnut annikitsuinnarmik pilersitsiviusunut aningaasaliisoqarnerusarmat. Suliffeqarfik annertunerusumik aningaasaliisartillugu sulisut ataasiakkaat suliffeqarfimmut nalitunerussapput. Assersuutissaq pisariitsoq tassaavoq sulisoq maskiinamik atuisoq sulisumit maskiinamik atuinngitsumit annertunerusumik tunisassiorsinnaammat. Sulisut ataasiakkaat suliffeqarfimmi qanoq annertutigisumik tunisassiorneq apeqqutaatillugu akilersorneqarnerulerput. Sulisut annertunerusumik tunisassiorpata akissarsiasat annertusissapput aningaasaliisullu iluanaarutissaat annertusissallutik. Taamaattumik ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut appasinneruppat tamanna aktiaatillit iluanaarutaat kisimik qaffannatik sulisut akissarsiaasa annertunerulernerannik nassataqarsinnaavoq.

Ataatsimut isigalugu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit akiligassat annertunerpaartaat sulisartut akissarsiaasa appasinnerunerisigut matussuserneqartartoq misilittakkatigut inernerisat takutippaat Tamatuma ersarissumik takutippaa ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliissutiminnik appaanermikkut sulisut naammassisaqarsinnaassusiannik annertusaasussaagaluamik sulisut naammassisaqarsinnaassusiat ingerlatseqatseqatigiiffinnut akileraarummit annikillisarneqassasoq. Taamaalilluni sunniutissaalluurtut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit isertitanut taamaallaat sunniuteqaannaratik inunnulli akileraarutinit akitsuutinillu isertitanut annertoqataanik sunniuteqassapput.

Taamaattorli ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip annertuumik appartinneqarnissaanik siunnersuut akisussangatinneqarpoq. Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut affaannangortinneqarpat tamanna pisortat, Namminersorlutik Oqartussat kommunillu iluanaarutaasa ataatsimut 130,5 mio. kr.-t aammalu 187,5 mio. kr.-t akornanni annikilleriaataasinnaasorineqarpoq. Taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut appartinneqassappat aningaasalersuutissat nassarineqartariaqarput.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq iluanaarutit taaneqartut ilarpassui Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannit pissarsiarineqartarmata. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat ingerlateqatigiiffinnut akileraarutip appartinneqarneranit kalluarneqannginnissaat isumaliutigineqarsinnaavoq. Tamanna ilaatigut ingerlatseqatigiiffinnit taakkunani Namminersorlutik Oqartussat pissarsiasaasa annertusinerisigut pisinnaavoq. 2015-imit 2017-imit ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutinit tamarmiusunit 15 % aamma 32 %-it akornannik akiliuteqarput. Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut apparneqarpat tamanna annertunerusumik aningaasaliinissamut piumassuseqalernermik nassataqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattoqarneratigut akileraarutinit isertitat amerlissapput, taakkulu aningaasalersuinnermut ilanngunneqarsinnaallutik, taamaattorli taakku sunniutissaat nalornissutigineqarput qanoq annertutiginnissaat siumut naatsorsoruminaammat.. Taama aningaasalersuinnissamut periarfissaqartoqaraluarpuunniit aningaasalersuutissat amigaatigineqartut millioninik marlunnik pingasunilluunniit kisitsisitallit annertuut suli amigaatigineqassapput.

Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit isertitat kommunit akornanni assigiinngillat. Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit isertitat kommunit Namminersorlutillu Oqartussat

akornanni agguataarneqartarput. Kommunit ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit iluanaarutinit pissarsiassaasat innuttaqassuseq aammalu pilersugaqassuseq malillugu agguataarneqartarput, taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutit sumi akilerneqarsimanersut apeqqutaaneq ajorluni. Kommuneqarfik Sermersuumi ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutit amerlanersaat qanoq akilerneqartarnersut aammalu Kommune Kujallermi akilerneqartartut ikinnerpaat, kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit isertitat kommunit akornanni qanoq agguataarneqartarnersut tapiliussami ilanngunneqartumi takuneqarsinnaavoq.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq aalajangiinissamut tunngavissiamik piareersaasoqarnissaanik kissaateqarnermik nassataqassappat ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut immikkut isiginiarlugu inuussutissarsiutinut akileraarusersuinernik erseqqinnerusumik misissueqqissaarnernik pisariaqartinneqartunik Naalakkersuisut aallartitsissapput. Iluanaarutinit ingerlatseqatigiiffinnullu akileraarutit tamarmiusumik akileraarusersorneqarnera aningaasaliisartup aningaasaliinermi akileraarutissaata annertussusissaanut apeqqutaasarpog. Taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut aningaasaliisartunut kisimi pinnani, aammali iluanaarutinit akileraarutit sunniteqartarportaaq. Taamaattumillu misissueqqissaarnerni iluanaarutinit akileraarutit nunatsinni suliffeqarfinnik ingerlatsinermut sunniutaat aamma isiginiarneqassapput. Taamaattoqassappallu ingerlatsisut susasaqartut misissueqqissaarnernik suliaqarnermi ilaatinniarneqassallutik.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut oqallinnissaat Naalakkersuisunit qilanaarinearpoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut pillugu UKA 18-imi apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuummut akissuteqaammut ilanngussaq

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Kommunit 2017-imi ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit pissarsiaat.

(1.000 kr.)	Kujalleq	Sermersooq	Qeqqata	Qaasuitsup	Katillugit
Kommunit ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummit pissarsiaat	1.223	96.424	13.275	12.905	123.827
Naligiissaarinerup kingorna kommunit pissarsiaassaar	16.174	45.100	21.830	40.724	123.827
Naligiissaarinerup kingorna pissarsiaassat/akiligassat	14.951	-51.324	8.555	27.819	0